

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1326/2016
06.07.2017. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужилаца АА из ..., Ул. ... бр. ..., ББ из ..., Ул. ... бр. ... и ВВ из ..., Ул. ... бр. ..., чији је заједнички пуномоћник Оливера Јованић, адвокат из ..., против туженог ГГ из ..., Ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Дане Радуловић, адвокат из ..., ради понављања поступка, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против решења Вишег суда у Суботици Гж 105/16 од 08.04.2016. године, у седници одржаној 06.07.2017. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ решење Вишег суда у Суботици Гж 105/16 од 08.04.2016. године и решење Основног суда у Суботици П 464/2011 од 03.12.2015. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Решењем Основног суда у Суботици П 464/2011 од 03.12.2015. године, одбачен је предлог тужилаца за понављање поступка окончаног правоснажном пресудом П 464/2011 од 25.03.2013. године, која је потврђена пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2548/13 од 11.12.2013. године.

Решењем Вишег суда у Суботици Гж 105/16 од 08.04.2016. године, ставом првим изреке жалба тужилаца је одбијена и првостепено решење потврђено. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужилаца за накнаду трошкова састава жалбе од 90.000,00 динара и судских такси за захтеваном законском затезном каматом од пресуђења до исплате.

Против решења другостепеног суда тужиоци су изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку на основу члана 399. у вези са чланом 412. став 4. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11), па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из одредбе члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према стању у списима предмета, пресудом Основног суда у Суботици П 464/2011 од 25.03.2013. године, која је постала правоснажна 11.12.2013. године, одбијен је захтев тужилаца да се према туженом утврди да су ништави уговор о зајму од 26.03.2010. године, заложна изјава од 26.03.2010. године и потврда о пријему новца од 26.03.2010. године, те да не производе правно дејство у односу на тужиоце и да се наложи брисање заложног права – извршне вансудске хипотеке првог реда на некретнинама, ближе описаним у изреци првостепене пресуде, уписаним у зк. ул. ... власника ДД, за главницу од 11.000 евра која доспева на наплату у целости 26.03.2011. године у корист туженог ГГ.

Тужиоци су поднели предлог за понављање наведеног правоснажно окончаног поступка (ББ 28.07.2015. године, АА 29.07.2015. године и ВВ 10.08.2015. године) у предмету П 464/2011 Основног суда у Суботици, на основу члана 422. тачка 4, 8. и 9. ЗПП („Службени гласник РС“, број 125/04 и 111/09), које су идентичне погрешно наведеном члану 426. тачка 5, 9. и 10. новог ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11). Тужиоци су у предлогу навели да су поднели кривичну пријаву против туженог, која је одбачена решењем ОЈТ Суботица, јер је тужени извршио своју обавезу плаћања новчаног износа у хуманитарне сврхе, о чему су тужиоци примили обавештење ОЈТ Суботица Кт. 1186/12 од 27.05.2015. године, па како су парничне правоснажне пресуде засноване на ставу да уговор о зајму није зеленашки и да нема фалсификата потписа, а како је тужени прихватањем института опортунитета и обавезе уплате 100.000,00 динара у хуманитарне сврхе, фактички признао извршење кривичних дела, стекли су се услови за понављање поступка.

Одлучујући о предлогу тужилаца за понављање поступка, нижестепени судови су закључили да је предлог непотпун, па су га одбацили на основу члана 425. став 2. ЗПП, с обзиром да у предлогу нису наведене околности и докази из којих произлази да је предлог поднет у законском року.

По оцени Врховног касационог суда погрешна је оцена нижестепених судова о непотпуности предлога тужилаца за понављање поступка.

Предлог за понављање поступка је ванредни правни лек који се подноси против правоснажне одлуке, чија је сврха отклањање одређених недостатака у погледу чињеничног утврђења на коме је заснована одлука која се предлогом побија, као и најтежих повреда одредаба парничног поступка, а има за циљ да се после наступања правоснажности, неправилна односно незаконита судска одлука укине, поново расправе спорна питања и донесе правилна и законита одлука.

Одредбом члана 422. ЗПП прописано је да се поступак може поновити ако се одлука суда заснива на исправи која је фалсификована или у којој је оверен неистинит садржај (тачка 4); ако је накнадно пред надлежним органом правоснажно решено претходно питање (члан 12) на коме је одлука заснована (тачка 8); ако странка сазна за нове чињенице или нађе или стекне могућност да

употреби нове доказе на основу којих је за странку могла бити донета повољнија одлука да су те чињенице или докази били употребљени у ранијем поступку (тачка 9).

Одредбом члана 425. став 2. ЗПП прописано је да се у предлогу нарочито морају навести: законски основ по коме се тражи понављање, околности из којих произлази да је предлог поднесен у законском року и докази којима се поткрепљују наводи предлагача, док је чланом 426. став 1. прописано да ће неблаговремене (члан 424), непотпуне (члан 425. став 2) или недозвољене (члан 424) предлоге за понављање поступка одбацити решењем председник већа без одржавања рочишта.

Према стању у списима предмета Основног јавног тужилаштва у Суботици Кт 1186/12, поступак је спроведен на основу кривичне пријаве коју су 30.05.2012. године поднели овде тужиоци против ГГ, овде туженог, са тврдњом да је учинио кривично дело у погледу уговора о зајму, заложне изјаве и потврде о пријему новца, све од 26.06.2010. године, које је наводно сачинио сада пок. ДД, брат тужилаца, а због чега је вођен парнични поступак у предмету П 464/2011. На основу изјаве ГГ од 07.08.2014. године да жели одлагање кривичног гоњења и да је сагласан са уплатом новчаног износа у хуманитарне сврхе, ОЈТ Суботица је 07.08.2014. године донело наредбу Кт 1186/12 (Кео 366/14) којом је одложено кривично гоњење осумњиченог ГГ због кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 1. у вези са чланом 356. став 3. КЗ и кривичног дела зеленаштва из члана 217. став 1. КЗ, па му је наложено да уплати 100.000,00 динара у хуманитарне сврхе, у року од осам месеци, што је он учинио 09.03.2015. године. Обавештење ОЈТ Суботица Кт 1186/12 (Кео 366/14) од 27.05.2015. године упућено је 02.06.2015. године свим тужиоцима и њиховом пуномоћнику (на сваком примерку је печат: експ. 02.06.2015. године), а којим се обавештавају да је поводом њихове кривичне пријаве донето решење о одбачају кривичне пријаве, јер је осумњичени извршио обавезу плаћања новчаног износа у хуманитарне сврхе. У спису нема доказа (доставница, повратница) када је ово обавештење достављено тужиоцима и њиховом пуномоћнику. Пуномоћник тужилаца је поднесцима од 11.06.2015. године, 02.07.2015. године и 22.07.2015. године тражио од ОЈТ Суботица да се дозволи фотокопирање списка предмета Кт 1186/12 (Кео 366/14), а последњим поднеском од 29.07.2015. године тражено је хитно достављање фотокопије решења о одбацивању кривичне пријаве које се помиње у обавештењу од 27.05.2015. године, уз напомену да су добијени делимични списи предмета ОЈТ.

У поступку одлучивања о предлогу за понављање поступка, првостепени суд је тражио предмет ОЈТ Суботица Кт 1186/12 који је достављен 09.11.2015. године, а затим је поново на тражење суда, ОЈТ Суботица дописом од 17.11.2015. године известило суд да не располажу са подацима када је тужиоцима и њиховом пуномоћнику достављено обавештење од 27.05.2015. године, јер доставнице нису враћене, а уз овај допис суду је достављено решење Кт 1186/12 (Кео 366/14) од 27.05.2015. године којим је одбачена кривична пријава тужилаца поднета против ГГ, овде туженог, јер је извршио обавезу из члана 283. став 1. тачка 2. ЗКП, односно уплатио је у хуманитарне сврхе новчани износ одређен наредбом од 07.08.2004. године.

По оцени Врховног касационог суда неосновано нижестепени судови налазе да је пропуст тужилаца што у предлогу за понављање поступка нису навели околности из којих произлази да је предлог поднесен у законском року. Наиме, нејасно је шта су то тужиоци (осим околности којима су располагали и које су навели) још могли да наведу, у ситуацији када ни првостепени суд на основу службене комуникације са ОЈТ Суботица и на основу увида у предмет ОЈТ Суботица, није могао да утврди када је тужиоцима и њиховом пуномоћнику достављено обавештење од 27.05.2015. године, односно да ли им је и када достављено решење о одбацивању кривичне пријаве ((Кт. 1186/12 (Кео 366/14) од 27.05.2015. године)), кога нема у здруженом спису ОЈТ, већ је достављено тек на посебан захтев суда (допис П 464/11 од 10.11.2015. године).

Навођење околности из којих произлази да је предлог поднесен у законском року јесте обавеза подносиоца предлога за понављање поступка у смислу члана 425. став 2. ЗПП, међутим, ако се, као у конкретном случају, те околности тичу достављања акта државног органа (ОЈТ) и ако тај орган не може суду да достави податак о томе, онда се не може због тога изводити закључак на штету странке о тој околности, што су урадили нижестепени судови, уместо да оцену благовремености поднетог предлога за понављање поступка (члан 424. ЗПП) дају на основу околности са којима располажу, односно чињеница које су утврђене.

Како је у конкретном случају, погрешном применом права, одбачен као непотпун, предлог тужилаца за понављање правноснажно окончаног поступка, Врховни касациони суд је на основу члана 406. став 1. у вези са чланом 412. став 5. ЗПП, одлучио као у изреци решења.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду наводе из овог решења, а затим ће донети нову одлуку о предлогу за понављање поступка.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић